

УДК 378.046.4

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.67-2.39>**В. Б. Шевченко**старший викладач кафедри іноземних мов
Львівської академії
Національного авіаційного університету

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ MOODLE ДЛЯ АНГЛОМОВНОГО ТЕСТУВАННЯ

Стаття має на меті розглянути, які можливості має електронна навчальна платформа MOODLE щодо реалізації самостійного навчання та організації англійського тестування, де тестування визначається як система завдань, виконання яких дозволяє визначити рівень володіння мовними вміннями й навичками. У статті охарактеризовано перелік переваг онлайн-платформи MOODLE, головними з яких є поєднання аудиторного та позааудиторного навчання, а також створення умов для самостійної роботи дистанційно за наявності доступу до Інтернету.

Автор аналізує, які саме технологічні функціонали зі створення або імпортування тестових завдань є наявними на MOODLE. Стверджується, що платформа має можливість застосування широкого спектру тестових завдань з англійської мови на перехресний вибір, альтернативний вибір, множинний вибір, впорядковування, завершення, заміну, перефразування та інші, що можуть довільно компонуватися у тести різного рівня складності. Викладачі мають вибрати ту кількість завдань та такого рівня складності, щоб максимально ефективно визначити рівень знань та вмінь.

У статті привертається увага до таких типів тестових завдань, які не підтримує MOODLE через обмеженість певних технологічних характеристик, щоб це було взяте до уваги викладачами під час підготовки до тестування. Один з найбільш популярних типів тестового завдання «перехресний вибір», що вимірює здатність студентів, наприклад, поєднувати слова з їх визначеннями, потребує задля застосування технологічної функції перетягування (drag-and-drop feature) встановлення додаткового модуля-плагіну, який передбачений тільки версією програми MOODLE 2.6+. Окрім того, такий технологічний функціонал, як функція обмеження за часом (time-limit feature), передбачений тільки для цілого тесту, але не для окремих тестових завдань, що складають комплексний тест, що має бути враховано викладачами під час створення тесту.

У статті наголошується, що можливості електронної платформи MOODLE щодо організації англійського тестування значно перевищують її обмеження, і MOODLE здатна оптимізувати навчальний процес та сприяти заохоченню студентів до вдосконалення конкретних компетенцій з володіння професійно-орієнтованою англійською мовою. Онлайн-ресурс MOODLE стає посередником між студентом та викладачем, що ідеально вписується в концепцію «педагогіки партнерства», яка має бути фундаментом для реформи української освіти.

Ключові слова: платформа електронного навчання, можливості MOODLE, обмеження MOODLE, електронне тестування, електронний тест.

Постановка проблеми. В наш час як студентів, так і викладачів важливо встигати за непинним розвитком науки та інформаційних технологій, поєднання яких дає досить вагомий результат у новій креативній системі освіти. Використання дистанційних технологій поряд з традиційними формами навчання знаходиться у власній компетенції кожного навчального закладу. Якщо раніше використання дистанційних технологій юридично не було врегульоване, то сьогодні (згідно з Положенням про дистанційне навчання, затвердженим наказом МОН України № 466 від 25.04.2013 [1]) впровадження електронної навчальної платформи MOODLE (Modular Object Oriented Distance Learning Environment) [2] в наявний навчальний процес відкриває багато нових можливостей та позитивно сприймається як студентами, так і викладачами. Щоб студент забажав самостійно здобувати знання та контролювати їх якість та рівень, електронне навчання

реально претендує на те, щоб стати мотиватором до заохочення вивчення англійської мови. В Україні паралельно з традиційною системою оцінювання знань (маємо на увазі усні іспити) активно використовується система тестування у паперовому й електронному форматах, у якій тести відіграють роль засобу педагогічного вимірювання навчальних досягнень студентів. Варто зазначити, що платформа MOODLE має широкі можливості щодо електронного тестування, але й має деякі обмеження, отже, виникає нагальна потреба визначити, в чому саме полягають обмеження комп'ютерних технологічних параметрів MOODLE, оскільки змістовний складник тестових завдань майже не має лімітації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Задля якнайшвидшої інтеграції України до всесвітнього електронного навчального простору,

представником якого є платформа MOODLE, значну кількість вартих уваги ідей запропонували зарубіжні та вітчизняні науковці: О.П. Бесклінська, Т.І. Коваль., О.А. Щербина, І.С. Постоленко, А.О. Томіліна, Н.В. Сергієнко А.І. Колокольникова, С.В. Паршуков, Л.М. Паршукова, І.В. Ставицька, К.Р. Колос, Ю.М. Смолянко, А.В. Мишишен, О.В. Белозубов, Д.Г. Ніколаєв, Л.М. Коцюк, Н.В. Ломінська та інші. Вони розглянули можливості технологічних функціоналів системи MOODLE щодо створення курсів, тестів з використанням стандартних і додаткових елементів – плагінів (plug-in).

Спільними зусиллями вітчизняних фахівців з інформаційних технологій та науковців, таких як Б.А. Демида, С.І. Сагайдак, С.О. Сисоєва, К.П. Осадча, В.С. Височанський, Л.М. Клакович, П.Б. Кушак, здійснено порівняльний аналіз систем дистанційного навчання, в тому числі і платформи MOODLE, що дають нові можливості для удосконалення навчального процесу.

Мета статті полягає в аналізі переваг та недоліків використання системи MOODLE щодо її застосування для англійського тестування.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Порівняно недавнє приєднання Львівської академії до одного з найпоширеніших відкритих ресурсів (Open Source) – системи MOODLE, було зумовлене необхідністю модернізувати процес здобуття знань та оптимізувати форми контролю здобутих успіхів. Постає питання, чому саме MOODLE? Завдяки наявності Web-сервісу MOODLE подібна до архітектури відомих систем для онлайн-навчання [3], на кшталт A Tutor, Claronline, SharePointLMS, eFront?, EDU-System, Lotus Learning Space, ILIAS та ін. Ця інноваційна платформа не є найкращою, але за сукупністю параметрів MOODLE випереджає інші системи управління навчанням LMS (Learning Management Systems), які підтримують SCORM (Sharable Content Object Reference Model).

Введення новітніх комп'ютерних технологій у навчальний процес стає мотиваційним чинником, що викликає більше зацікавлення студентів. Залучення платформи MOODLE в навчальний процес вдало переорієнтує схильність студентів до «зависання» в Інтернеті та різноманітних соціальних мережах на більш ефективне використання останніх задля вдосконалення конкретних компетенцій з володіння професійно-орієнтованою англійською мовою. Новий спосіб подачі матеріалу дозволяє вивчати англійську мову не лише за допомогою виконання традиційних тренувальних вправ, а й пропонує використання різноманітних електронних ресурсів. Впровадження в Львівській академії електронного тестування в практику організації самостійної роботи з загальної та професійно-орієнтованої англійської

мови може доповнити наявні стандартні форми та методики навчання і, зокрема, модернізувати способи контролю знань студентів. Під час підготовки та проведення тестування на платформі MOODLE викладач може використовувати її можливості, за допомогою яких організовує перевірку вивченого матеріалу таким чином, щоб форми навчання відповідали цілям та задачам конкретних занять. Як нововведення в області педагогічної підтримки, електронна платформа MOODLE має оптимальний набір ресурсних можливостей для реалізації змішаного навчання – аудиторного та позааудиторного, що є найголовнішою перевагою. До наступних переваг MOODLE зараховуємо:

- доступність та необмежена кількість користувачів (створення віртуальної спільноти студентів та викладачів задля впровадження стратегій управління навчальним процесом);

- створення умов для самостійної роботи (Наявність реального навчального процесу «не виходячи з дому» за наявності виходу в Інтернет, або в комп'ютерному класі);

- індивідуалізація навчання (відтворення людини як особистості в її індивідуальному досвіді з урахуванням особливостей кожного студента);

- розвиток пізнавальних інтересів (постійне збагачення власного багажу знань, самовизначення та самовираження).

- активізація творчого потенціалу студента (мотивує до пробудження й утримання інтересу особистості до активної навчальної діяльності).

- миттєвий зворотній зв'язок між викладачем та студентом.

Система MOODLE надає можливості організації тестування у різних модифікаціях. Тестування визначається як система завдань, виконання яких дозволяє визначити рівень володіння мовними вміннями й навичками. MOODLE підтримує майже всі наявні типи тестових завдань: перехресний вибір (matching), альтернативний вибір (true-false) множинний вибір (multiple choice), впорядкування (rearrangement), завершення (completion), заміна (substitution), перефразування (paraphrase), відповідь на питання (answering the question).

Тест складається з одного чи декількох типів тестових завдань. Елемент «Тест» у системі є потужним, гнучким інструментом для того, щоб контролювати та діагностувати розуміння студентами матеріалів курсу [4]. Тест як окремий елемент навчального курсу є кінцевим результатом вивчення певного матеріалу. Модуль «Тест» на платформі MOODLE складається з двох частин: тесту та бази питань. Тест складається з різноманітних питань, вибраних із бази питань: з одним варіантом відповіді, багатьма варіантами чи можливістю вписати свій варіант [5]. Також система має широкі можливості щодо налаштування тестів, наприклад, «навігація по тесту», «розпо-

чати нову спробу» та інші, а також дозволяє індивідуалізувати кожен тест, змішуючи варіанти відповідей та послідовність завдань [6].

Суттєвою перевагою програмного продукту MOODLE є величезна кількість додаткових модулів-плагінів, які не передбачені основною версією програми. Плагін (від англ. *plug-in* «підключати») – це незалежно компільований програмний модуль, що підключається до основної програми і використовується для розширення її можливостей. Усі вони доступні на сайті www.moodle.org для вільного завантаження і використання. Щодо технологічних функціоналів платформи MOODLE, що використовуються для виконання тестових завдань, таких як «перехресний вибір (matching)», тобто завдання на відповідність, функція перетягування (drag-and-drop feature) є незамінною для зручності та швидкості виконання тестів саме такого типу. Але версія MOODLE 2.6, що встановлена в Льотній академії, не підтримує цей функціонал та потребує додаткового оновлення на версію MOODLE 2.6+ для можливості встановлення плагіну drag-and-drop feature.

Визначимо плюси електронного ресурсу MOODLE щодо проведення англomовного тестування:

- можливість пакетного завантаження груп студентів для тестування;
- легке адміністрування з боку викладача (управління навчальним процесом, створення тестових завдань та тестів, облік результатів тестування);
- імпорт/ експорт готових текстових файлів;
- конструювання тестових завдань;
- зручність та простота використання (зрозумілий інтерфейс, технологія виконання тестів за підказками електронного інструктора, гнучкість у налаштуваннях);
- функція доповнення та редагування тестів;
- залучення відео-, аудіо-файлів до комплексних тестів;
- обмеження доступу студентів за датою;
- доступ студентів за потреби тільки до одного тесту зі створеної бази тестів, решта можуть бути приховані (Stealth Mode).
- можливість реагування на помилку в процесі виконання;
- швидке отримання та фіксування результатів;
- об'єктивність та незалежність оцінювання (через застосування електронного покажчика контролю знань у вигляді оцінки 5A, 4B, 4C, 3D, 3E, 2F за кількістю отриманих за тестове завдання відсотків зі 100% можливих за міжнародною шкалою оцінювання ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System));
- покращена система моніторингу успішності (централізований облік успішності студентів, гнучка система рейтингів успішності).

Здавалося б, MOODLE міг би задовольнити на сто відсотків потреби викладачів та студентів в організації та проведенні англomовного тестування, але ця навчальна платформа, звісно, недосконала, отже, має й певні недоліки. Тобто система MOODLE має обмеження щодо використання певних технологічних функціоналів. Наприклад, обмеження за часом (Time-limit feature). Для кожного тесту може бути встановлена функція часового обмеження його виконання, але така функція щодо часового обмеження кожного тестового завдання в рамках тесту не існує. Отже, базовий Pilot Test для пілотів, що складається з різних тестових завдань (наприклад, «Дайте відповідь на інструкцію диспетчера») та в електронному форматі передбачає обмеження за часом для кожного питання, за розміщення на платформі MOODLE втрачає доречний і зручний функціонал time-limit feature. Задля цього треба було б розмішувати одне питання з обмеженням часу на окремій сторінці, що унеможливило застосування цієї опції.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, наявність певних обмежень щодо технологічних функціоналів не заважає вважати платформу MOODLE, яка має широкий спектр ресурсів для навчання та тестування, здатною розширити комунікативні компетенції та навички студентів, що необхідні для ефективного опанування загальною та професійно-орієнтованою англійською мовою. MOODLE, як інтегрований пакет інтерактивних онлайн-сервісів, здатна забезпечити створену спільноту викладачів та студентів Льотної академії інструментарієм та ресурсами задля педагогічної підтримки навчальної діяльності. Основною формою організації навчального процесу на дистанційній основі є самостійна робота. В зв'язку з цим особливої ролі набувають можливості використання платформи дистанційного навчання MOODLE в організації самостійної роботи студентів з вивчення англійської мови та англomовного тестування, як її невіддільного складника.

У перспективі варто провести дослідження, які саме комбінації тестових завдань є найбільш ефективними з точки зору їх рівня складності та досягнення поставленої мети.

Список використаної літератури:

1. Про затвердження Положення про дистанційне навчання. Наказ МОН № 466 від 25.04.2013. URL: http://osvita.ua/legislation/Dist_osv/2999/.
2. Moodle. URL: <https://moodle.org>.
3. Височанський В., Клакович Л., Кушак П., Музичук А. Про віртуальне середовище для онлайн-навчання. *Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології*. 2010. Вип. 11. С. 49–55.

4. Белозубов А.В., Николаев Д.Г. Система дистанционного обучения Moodle : учебно-методическое пособие. Санкт-Петербург : СПбГУ ИТМО, 2007. 108 с.
5. Демида Б., Сагайдак С., Копил І. Системи дистанційного навчання: огляд, аналіз, вибір. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»*. 2011. № 694. С. 98–106.
6. Коцюк Л.М., Ломінська Н.В. Переваги та недоліки електронного формату тестування при оцінюванні знань іноземної мови (на прикладі досвіду використання тестових інструментів інформаційно-навчальної системи Moodle). Національний університет «Острозька академія», м. Острог. URL: <https://naub.oa.edu.ua/?s=%D0%9B.%D0%9C.+%D0%9A%D0%BE%D1%86%D1%8E%D0%BA>.

Shevchenko V. Usage of electronic learning platform MOODLE for English testing

The article deals with technological tools of electronic learning platform MOODLE for organization of English testing. Creating or importing the tests which comprise a variety of test assignments onto the platform and carrying out the test control on electronic learning platform MOODLE is the object of research as for optimization of students' independent work. The concept of not only MOODLE capabilities but also MOODLE limitations as for using certain technological function while passing the tests is analyzed. The attention is drawn to some MOODLE limitations to be taken into account by the teachers while creating the tests. One of the most popular types of the test – «matching test» – measures the students' ability to connect words, complete sentences, or pair words with their definition. That's why additional plug-in with the feature drag-and-drop feature is greatly required and should be installed. Besides, time-limit feature is available for the whole test but not for separate test assignments within the test and it should be considered as well. It's stated in the article that a number of capabilities of electronic learning platform MOODLE overwhelm a number of limitations as for applying some useful features for test technologies. It's determined that a traditional test consists of assignments, the regulations on their use, assessments and recommendations as for the interpretation of the results. So the teachers should try to select so many test assignments and of such level of difficulty to easily determine the level of knowledge and skills. And the students should be taught specific strategies for successful completion of a test, using all the advantages of e-learning platform MOODLE.

It's underlined in the article that the learning platform MOODLE is capable of optimizing the learning process and encouraging students to improve their competences on professionally-oriented English language proficiency. The on-line resource MOODLE can become a mediator between a student and a teacher, that can ideally fit in concept of "partnership pedagogics", which can be the basis for reforming Ukrainian education. The author states that if to take into account the fact that the main forms of distance learning is students' independent work, the platform MOODLE plays an important role in arranging independent work and English testing as its integral part.

Key words: e-learning platform, MOODLE capabilities, MOODLE limitations, e-testing, e-test.